

VAD ÄR DEMOKRATI? KAN JAG FÖRÄNDRA VÄRLDEN? GÖR MINA VAL SKILLNAD? VAD HADE JESUS VALT?

Under valåret 2018 gör Equmenia en satsning för att visa att våra val gör skillnad. Det handlar både om val om vilka som ska bestämma i Sverige men även om vilka val vi gör i vardagen för att forma vår vardag och vad som händer ute i världen. Vi kan göra val som gör skillnad!

SÅ HÄR KAN NI LÄGGA UPP EN SAMLING

Om det är första träffen med materialet:

1. Titta på en av filmerna
2. Gör någon eller alla av övningarna som är kopplade till temat
3. Fundera på vad ni kan göra för skillnad till nästa gång.
4. Samlas till andakt, tänd ett ljus och be en av de föreslagna bönerna.

Om det inte är första träffen kan ni göra såhär:

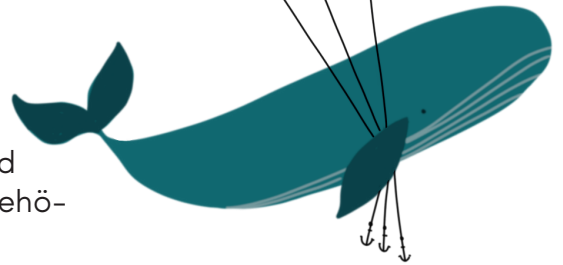
1. Gå en runda där alla får berätta om de har gjort något val sedan ni sågs sist som har gjort skillnad. Varje person som har gjort ett val får fylla i en val på affischen.
2. Titta på en av filmerna.
3. Gör någon eller alla av övningarna som är kopplade till temat.
4. Fundera på vad ni kan göra för skillnad till nästa gång.
5. Samlas till andakt och be någon av de föreslagna bönerna.

VAL SOM GÖR SKILL- NAD I VARDAGEN

SKILLNAD

Övning: Att se sitt dröm- samhälle

Det första steget för att se hur ni kan göra skillnad är att se sig om i omvärlden och hitta en fråga att bryr sig om. Ibland har vi de frågorna nära oss, som när vi möter någon som behöver hjälp, eller så finns de längre bort.

Ibland kan det vara svårt att hitta en fråga som en bryr sig om, då kan det vara lättare att börja med att fundera ut hur en vill att omvärlden ska se ut och sedan fundera över vad det är som hindrar samhället från att se ut så idag och vilken roll du skulle kunna spela för att förändra samhället till det bättre.

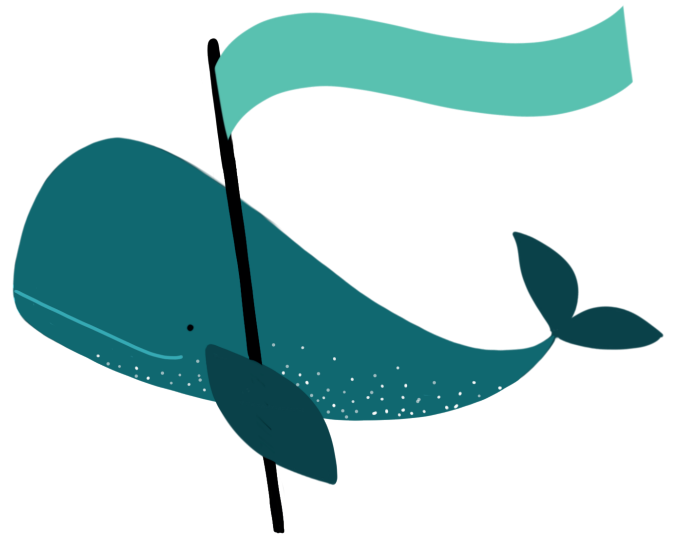
1. Fundera ut hur ditt drömsamhälle ser ut. Hur mår folk? Hur ser miljön ut? Vad gör folk om dagarna? Vem bestämmer?
2. Gestalta ditt drömsamhälle! Rita, skriv ned eller sammanfatta i ditt eget huvud.
3. Jämför med samhället idag. Vad skiljer det åt? Är det stora eller små skillnader? Är det något konkret som är en stor skillnad? Någonting som saknas?
4. Vad kan du göra för att förändra någonting av det som skiljer dagens samhälle åt från ditt drömsamhälle?
5. Gör det. Här hittar ni några tips på vad ni kan göra för att göra världen bättre!

Änglahyss

Ett änglahyss är ett snällt bus som en gör för att göra någon annans tillvaro lite bättre. De går till så här!

1. Fundera över vilka behov som finns i ert sammanhang. Vad behöver folk hjälp med?
2. Vad kan ni göra för att hjälpa folk med det de behöver? Kanske kan ni:
 - a. Kratta löv i grannarnas trädgård
 - b. Lämna en påse bullar till någon
 - c. Skicka ett snällt brev
 - d. Städa upp i ett nedskräpat område
 - e. Tillverka och dela ut smörgåsar.

Tänk om alla skulle göra änglahyss för varandra – vilken skillnad vi skulle kunna göra då! Vad kan ni göra för någonting?

Hela stadens grillkväll

Är det inte väldigt tråkigt att inte känna sina grannar? Vore det inte roligare att veta vad det är för figurer som bor runt omkring oss? Ett bra sätt för er förening att lära känna de som bor runt omkring er är att ordna hela stadens grillkväll! Det kan också vara hela byns picknick eller hela samhällets kubbturning eller hela socknens bjudning eller någonting annat. Huvudsaken är att skapa en plats där människor får mötas med varandra. Många människor i Sverige lever ju i en ensamhet de inte har valt själva. Det kan också vara svårt att veta hur en ska bära sig åt för att träffa folk. Eller så är det bara roligt att få träffa nya människor även om en känner folk sedan tidigare. Vad skulle hända om er förening ordnade någonting sådant och bjöd in människorna som bor runt omkring er på er hemort? Hade inte världen blivit lite bättre då?

Gör så här:

1. Sprid information om när och var det ska ske. Tänk då på att sprida information på sätt och på platser som ni inte brukar använda. Lappar i matbutiken kanske? Ska ni sätta in en annons i lokaltidningen?
2. Bestäm vad ni ska göra och vad ni ska bjuda på. Kanske ska ni ordna en tipspromenad? Turnering i kubb?
3. Ha en riktigt rolig träff med nya människor och vänner! Glöm inte heller att bjuda in dem till er förenings övriga träffar och till kyrkan.

100 val som har gjort skillnad

Här är ett bra sätt för er att hålla koll på bra val ni har gjort under terminen!

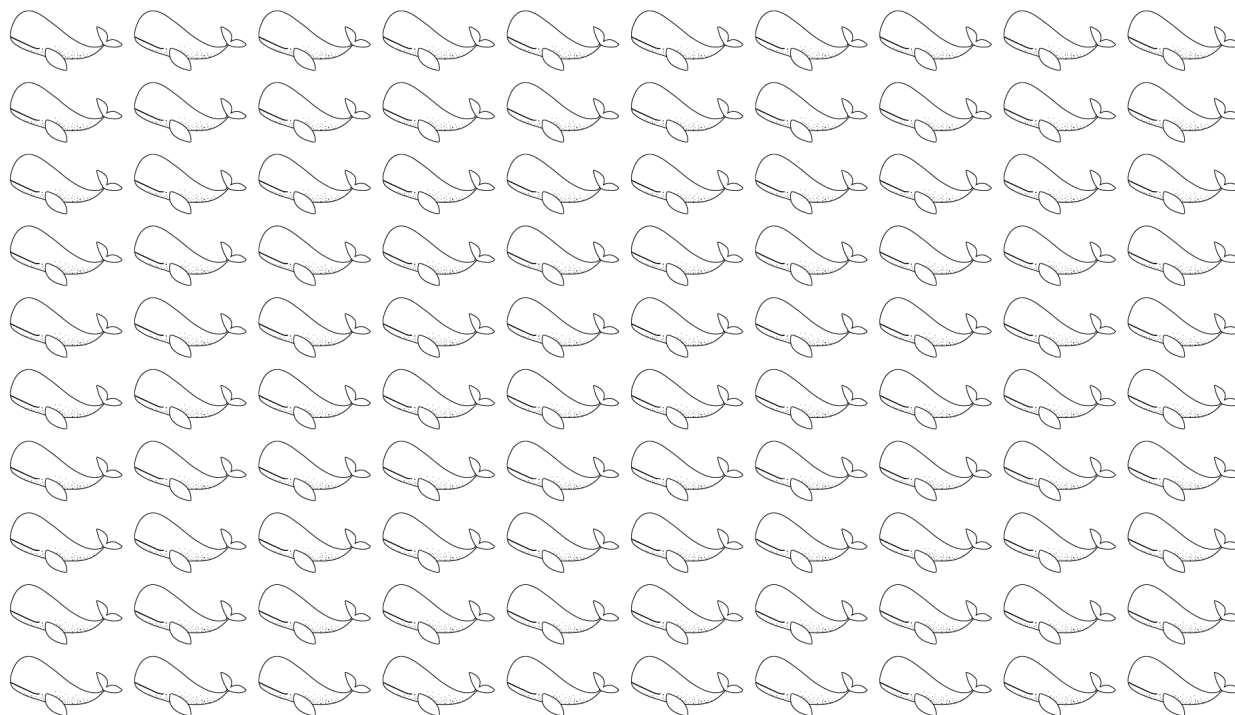
1. Skriv ut affischen, finns på **equmenia.se/val**, gärna A3.
2. Förbered exempelvis fem val varje träff som deltagarna gör mellan gångerna.
3. Ni kan också ge deltagarna i läxa mellan träffarna att göra två val. Det kan ju vara att säga hej till någon ny i skolan, att hjälpa grannen med någonting eller att rita glada budskap på trottoarer med krita.
4. Varje gång någon i gruppen gör ett val som gör skillnad får ni fylla i en val.
5. Ha ett kalas när affischen är i fylld!
Vill ni berätta om ett val ni har gjort? Hör av er till Equmenia eller dela med er under taggen #Equmenias100Val på sociala medier!

Vill ni berätta om ett val ni har gjort? Hör av er till Equmenia eller dela med er under taggen **#Equmenias100Val** på sociala medier!

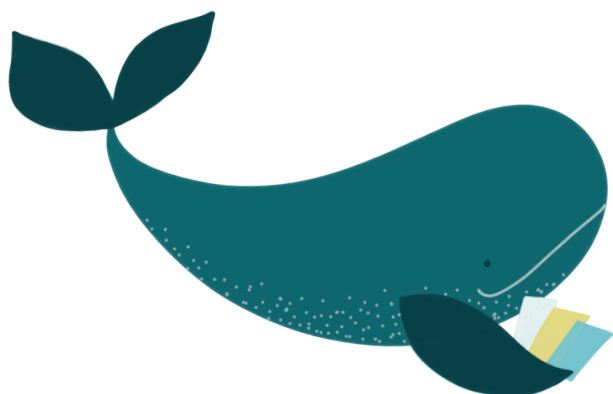
100 VAL SOM HAR GJORT SKILLNAD

Det finns minst 100 olika sätt för att göra skillnad i samhället. Det här är ett sätt att hålla koll på alla val som ni har gjort som har gjort en positiv skillnad i samhället! För varje val ni har gjort får ni fylla i en val. Det kan vara att hälsa på någon ny i skolan, att städa upp på stan, att skriva under en namninsamling, att be för någon, att ha gjort ånglaghyss eller någonting helt annat.

När alla valar är ifyllda kan ni ordna ett kalas för att fira! Det är kul att göra skillnad!
#Equmenias100Val

VAL SOM GÖR SKILLNAD FÖR SVERIGE

Övning: Att hitta sin politiska ställning

Det är inte nödvändigtvis lätt att veta var en står politiskt. Det kan också kännas onaturligt att välja ett parti eller en ideologi framför andra. Hur insatt behöver en egentligen vara för att rösta på de ena eller de andra? Ibland kan det kännas läskigt att diskutera politik och det är kanske extra läskigt i en grupp som inte vanligtvis diskuterar det. Det är

dock viktigt att vi inte är rädda för att inte hålla med varandra om allting. Vi kan fortfarande vara vänner, även om vi har olika åsikter om Sveriges medlemskap i EU eller om en ska få bygga motorvägar genom naturreservat. Det som är viktigt att komma ihåg är att vi som kristna ska älska varandra. Om vi älskar varandra kan vi vara oense om nästan vad som helst. Att vi ska älska varandra gör också att vi måste respektera om någon annan känner sig utsatt i en politisk diskussion. Det är viktigt att komma ihåg att det som bara är en åsikt för någon kan handla om överlevnad för någon annan och att det är svårt att veta varför någon tycker att en särskild fråga är viktig.

Här kommer två förslag på hur du kan gå till väga för att få lite ledning kring hur du kan rösta. Den första kan du använda för dig själv, den andra kan ni använda i en större grupp.

Utifrån en specifik fråga

Om du brinner för en särskild fråga kan du undersöka vad varje parti tycker om just det. Ett första steg är då att titta på partiernas hemsidor där deras partiprogram, alltså vad deras parti tycker i olika frågor, finns. Nästa steg kan vara att leta reda på olika debattartiklar som partierna har publicerat i ämnet. När du börjar få klart för dig vilket partis åsikter som stämmer bäst överens med dina kan det vara en bra idé att läsa artiklar som är kritiska mot partiet du tror dig stå närmast. Det är nämligen få eller inga partier som själva brukar lyfta fram vilka frågor som de är svagast på.

Tillsammans i en grupp

Det här är en bra övning för att testa dig själv hur du står i olika frågor. Om ni gör den i en större grupp kan ni också få mycket utbyte i att ta del av varandras åsikter. Kom bara ihåg att respektera varandras åsikter, att alla inte har tänkt lika mycket och att det alltid är okej att byta åsikt.

Övningen kallas för Termometern. Den går till så här: den som leder övningen visar på ett streck i mitten av rummet. I ena änden av strecket är det 100% ja och i den andra 100% nej. Sedan säger ledaren ett påstående och beroende på vad en tycker ställer en sig på olika delar av strecket. Tycker en ganska mycket ja kan en ställa sig en bit över halva mot ja sidan

exempelvis. Efter att alla har ställt sig någonstans kan en få diskutera lite med de som står närmast kring varför ni står där ni står. Efter det kan ledaren plocka upp några synpunkter från de olika grupperna. Här följer några påståenden men det är fritt fram att välja ut några stycken om ledaren tror att de fungerar bättre för gruppen eller komma på egna.

- Att betala skatt är ett bra sätt att bidra till ett jämlikt samhälle
- Det är okej att de som har råd kan betala för att få bättre sjukvård
- Det är viktigast att skydda miljön
- Sverige behöver ett starkt militärt försvar
- Hur bra ett land är kan mätas i hur bra de fattigaste har det
- Det är viktigare att alla får säga vad de vill än att några kan bli ledsna
- Kvinnor och män borde få samma lön för samma arbete
- Sverige ska ta emot de som behöver skydd och hjälp
- Det är orättvist att vissa har mer pengar än andra
- Människor behandlas inte lika i Sverige idag
- Det är alltid rätt att dela med sig
- Det är viktigt att alla får höras
- Det är orättvist att alla inte har det lika bra
- Djur och människor ska ha det lika bra

Ett tips är att be barnen fråga sina föräldrar några av påståendena och berätta för gruppen vad föräldrarna svarade nästa gång ni ses!

Övning: Att prioritera 10.000 kronor

Politik handlar ofta om prioriteringar och ett partis ideologi kan alltid ses genom att se hur de prioriterar. Det här är en övning för att se hur ni i gruppen prioriterar olika frågor. Läs berättelsen, dela sedan upp er i mindre grupper för att göra övningen och återsamlas sedan för att berätta för varandra vad ni har kommit fram till och varför de ha prioriterat som de har prioriterat.

"En generös församlingsmedlem har gett tonårsgruppen en gåva i form av 10 000 kr. Önskan från medlemmen var att de ska användas för att rusta upp tonårslokalerna på olika sätt. Ni har tagit fram olika alternativ på saker ni kan köpa in eller göra, vad de skulle kosta och vilka effekter de kan ge. Nu har ni samlats i gruppen för att bestämma vad ni ska göra." Lista på saker ni kan köpa in eller genomföra:

- Läskkyl – 4000kr. Då kan ni sälja läsk till deltagare men den drar ju en del ström och är rätt dyr.
- Projektor och projektorduk – 3000 kr. För att exempelvis ordna filmkvällar.
- Söndagsskoleutrustning – 2000 kr. Söndagsskolan skulle behöva nya saker för att göra roligare undervisning.
- Equmenias ledarbok till alla ledare – 3000 kr. För att ge alla ledare stöd i sitt uppdrag.
- Datorer och en router med flera portar – 2000 kr. För att ordna LAN på helger och lov.
- Nya Trangiakök – 2000 kr. Då har ni lättare att komma ut i naturen och ordna hajker.
- Göra läger billigare för de som behöver det – 5000 kr. För att göra det lättare för de som behöver hjälp för att ha råd att åka på läger.
- Volleyboll och volleybollnät – 3000 kr. Då kan ni ordna volleybollkvällar för de som kan spela.
- Gitarrer – 2000 kr. För andakter, musiklektioner och så vidare.
- Nya soffor – 5000 kr. Det är ju många som använder sofforna.
- Ledarfest – 6000 kr. För att visa uppskattning till ledarna anordnar ni en heldag med utflykt.
- Ommålning – 2000 kr. För att fräscha upp lokalerna och göra de trevligare.
- Ge bort pengarna – valfritt belopp. Ni ger bort pengar till andra som behöver det bättre.

Övning om demokrati

Det här är en övning för att visa på hur ett demokratiskt beslutsfattande kan gå till, hur konflikter kan uppstå, hur de kan hanteras och hur en gruppdynamik kan påverka vilka beslut som fattas.

1. Be alla deltagare skriva ned tre saker de tycker är viktiga i livet. Det kan vara stora eller små saker som kärlek, vänner, internet, sovmorgnar eller någonting annat.
2. Be alla deltagare gå ihop två och två och tillsammans enas om tre saker från sina listor.
3. Be varje grupp om två gå ihop med en annan grupp om två och enas om tre saker från sina listor.
4. Fortsätt göra större och större grupper tills hela gruppen har enats om tre saker som de tycker är viktiga i livet.
5. Ställ sedan följande frågor till dem och låt dem först diskutera i lite mindre grupper för att sedan lyfta upp det i större grupp.
 - a. Uppstod det konflikter kring vad som var viktigt och hur hanterade ni dem?
 - b. Hur bestämde ni vad som var viktigt? Vem bestämde metoden?
 - c. Fick alla komma till tals i besluten?
 - d. Hur behandlades de som inte höll med om besluten som togs?
 - e. Känns det som att någon vann?

POLITIKERSAMTAL

Inför ett val är politiker alltid måna om att möta människor och få synas på olika sätt för att fler ska rösta på dem, för att berätta för folk vad de vill göra om de blir valda och för att få höra vad folk vill att politikerna ska göra om de blir valda. För att göra det här mötet lättare och mer tillgängligt kan ni i er förening bjuda in till ett politikersamtal. Då bjuder ni helt enkelt in politiker för att ställa frågor till dem och förmedla era tankar och åsikter till dem.

Ett politikersamtal är också ett väldigt bra sätt för att informera sig om vad politiker tycker och tänker om frågorna du bryr dig om mest. Det är ofta så att informationen som når oss i valkampanjer är formade av politikerna själva och att det är budskap om allting som de säger sig kunna och vara bra på som hörs. Men vad betyder det egentligen för dig och de sammanhangen du bryr dig om? Ett politikersamtal kan vara ett bra sätt för att få svar på precis de frågorna.

Det första steget är att fundera över vad det är för syfte med samlingen. Vill ni lyfta någon specifik fråga? Vill ni framförallt ha information om vad politikerna tycker om särskilda saker? Vill ni ta reda på vad skillnaden är mellan olika politiker genom en debatt? Att ha ett tydligt mål är viktigt för att det ska bli en så bra samling som möjligt. Det andra steget är att bestämma från vilken typ av politiker ni vill bjuda in. Vill ni bjuda in de från kommunen som kanske har mest att säga om det som händer i ert närområde? De som väljs på landstingsnivå och därför har koll på exempelvis sjukvård och annat? Eller kanske sitter det någon i riksdagen på ett mandat från er ort? Ju närmre ifrån politikerna kommer desto konkretare kan de bli i frågor som direkt rör er men o andra sidan kan de ha svårare att prata om de större frågorna som rör hela landet. Här kan ni gå tillbaka för att se vad syftet är med samlingen.

Nästa steg är att bestämma former för samlingen. Tänk på att utnyttja tillfället att få styra vad politikerna ska prata om. Att ge dem en halvtimme att prata om vad som helst är kanske inte det som ni helst av allt vill. Ska de få fem minuter var att presentera sig, därefter få svara på några snabba ja och nej frågor och därefter få svara på frågor från de som lyssnar? Kanske har varje grupp i församlingen, konfirmanderna, scouterna, tonåringarna, kören och dagledigträffen bestämt två frågor var som politikerna ska svara på? Ta chansen och styr samtalet så mycket ni kan!

Det sista steget handlar om uppföljning. Var ni nöjda med svaren ni fick? Är det någonting ni vill ta vidare på något sätt? Kan ni påverka någon av politikerna att ändra ståndpunkt i någon fråga?

JESUS, POLITIKEN OCH FÖRSLAG PÅ BÖNER

Det är inte alldeles enkelt att säga hur Jesus skulle ha röstat och därmed inte hur vi som kallar oss kristna ska rösta. Det finns kristna som identifierar sig med närapå alla olika politiska ideologier. I varje parti i riksdagen finns det människor som kallar sig kristna exempelvis. Det finns också många som inte röstar som menar att en röst på ett parti är en röst på någonting annat än Guds rike och att bekänna att någon annan är Herre än Gud. Det vi däremot kan veta är att Jesus uppmanar oss att ta ställning för de svagaste och mest utsatta. Att Guds rike är ett rike där den som är minst i världens ögon är den störste. Att vi som kristna ska försöka göra skillnad och försöka göra världen bättre.

Här är några förslag på böner ni kan be vid en samling kring Val som gör skillnad eller när som helst annars:

En bön om Guds kärlek för världen

Gud,
ge oss var och en så mycket av din kärlek
så att den fyller oss helt,
så att den svämmar över
och så att den når ut till allt och alla i vår värld.
Amen

En bön om av att få vara Guds händer i världen

Gud, hela du är ju gemenskap.
Visa oss igen och igen hur vi kan leva i gemenskap med varandra och med dig.
Hjälp oss att varje dag i våra tankar, vårt prat och våra handlingar älska varandra.
Skapare, när vi är för osäkra och rädda,
hjälp oss att vända oss till dig istället för mot varandra.
Låt inte vår rädsla stå i vägen för kärleken till din skapelse,
du som håller oss alla i din hand, var och en, och tillsammans.
Jesus, tack för allt klokt du lär oss i evangelierna.
Var vår förebild i både det du sagt och det du gjort.
Hjälp oss att mer och mer förstå vad det faktiskt innebär
att vi ska göra för andra, det som vi vill att de ska göra för oss.
Helige ande, sätt oss i rörelse. På riktigt.
Låt oss vara påhittiga så att vi hittar nya sätt att vara kärleksfulla på.
Ge oss mod att våga stå upp för dina minsta, även när det är svårt.
Fyll oss med extra mycket hoppfullhet när det känns tungt och svårt.
Gud, tack för att vi aldrig behöver göra något ensamma,
utan får vara i gemenskap med varandra och med dig.
Amen.

En bön om hjälp med att förvalta skapelsen

Gud,
hur tänkte du när du satte oss människor att förvalta jorden?
Tror du verkligen att vi klarar det?
Tack för förtroendet.
Men du, det känns som att det finns mycket för oss att förbättra.
Hjälp oss att tillsammans se vad vi långsiktigt kan göra
och hjälp oss sedan göra det.
Hjälp oss också att se allt det vi kan förändra nu idag
och hjälp oss att göra det också.
Lämna oss aldrig utan hjälp, inte ens en liten stund.
Tack för att du är med oss i detta.
Amen